

S T R A T E G I J A

PARTNERSTVA LOKALNE SAMOUPRAVE S GRAĐANIMA U OPĆINI ŠIROKI BRIJEG

I. U V O D

Strategija partnerstva je dokument čije će donošenje omogućiti institucionalizaciju partnerstva između lokalne samouprave i građanskog društva kojeg čine građani pojedinci, interesne skupine građana, udruge građana, kao i mjesnih zajednica općine Široki Brijeg. Ona će definirati aktivnosti u partnerstvu, a njenim usvajanjem i provođenjem lokalna uprava iskazuje predanost podupiranju većeg sudjelovanja građana u odlučivanju.

Svrha strategije partnerstva je stvaranje okruženja i davanje smjernica za sudjelovanje građana u upravljanju, odlučivanju i rješavanju pitanja koja su u njihovom i općem interesu.

Definicija partnerstva

Partnerstvo je institucionalizirana interakcija između dvije ili više strana koje zajedno rade u ostvarivanju zajedničkog cilja kroz kreiranje i provedbu aktivnosti usmjerenih rješavanju zajednički identificiranih problema i podjeli odgovornosti za opći rezultat. U ovom slučaju jednu stranu čini lokalna samouprava (ili njena pripadajuća ili pridružena institucija) a drugu stranu čini građansko društvo odnosno sve njegove sastavnice.

Temeljna obilježja partnerstva

Svaka partnerska aktivnost bi se trebala zasnivati na slijedećim stavovima:

- Uključeni partneri dijele zajednički cilj ili viziju;
- Uključeni partneri doprinose cjelokupnom provedbi aktivnosti;
- Uključeni partneri dijele odgovornost za cjelokupnu provedbu aktivnosti;
- Dolazi do uspostavljanja institucionaliziranih mehanizama za pokretanje, provedbu i ocjenjivanje partnerstava.

II. O PARTNERSTVU S GRAĐANIMA

Cilj partnerstva s građanima

Cilj partnerstva je omogućavanje snažnijeg razvoja lokalnih resursa i poboljšanje kvaliteta života građana u lokalnoj zajednici kroz uspostavu stalne suradnje s lokalnom upravom. Time se pomaže stvaranju informiranog i aktivnog građanskog društva koje samostalno djeluje kao ravnopravan partner lokalnoj vlasti.

Svrha partnerstva s građanima

Svrha partnerstva je organizacijsko, finansijsko i programsko osnaživanje i razvoj udruga građana, mjesnih zajednica i drugih NVO s ciljem njihovog povezivanja, kvalitetnijeg djelovanja i snaženja volonterskog rada, a sve u funkciji svekolikog razvitka lokalne zajednice i stvaranja uvjeta za rast kvaliteta života građana.

Motivi za partnerstvo

I pored nepovoljnog općeg socio-ekonomskog okruženja postoje mogućnosti za znatno bolje korištenje lokalnih resursa koje čine prirodni i ljudski potencijali, te potencijali udruga građana. Većim korištenjem tih potencijala doći će i do povećanja razine socijalne kohezije, odnosno osjećaja pripadnosti, korisnosti i važnosti svih segmenata civilnog društva. Osim bržeg razvoja to će povoljno utjecati i na rast povjerenja u institucije društva i države.

Pravna pozadina za partnerstvo i strategiju partnerstva

U skladu sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi (EPLSU) i Preporuka koje su potom uslijedile, zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini obuhvaća glavne principe sudjelovanja građana kroz entitetske zakone o lokalnoj samoupravi i kroz druge zakonske akte koja reguliraju nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

U Federaciji Bosne i Hercegovine, novi Zakon o principima lokalne samouprave osigurava osnovu za različite oblike sudjelovanja građana i razvoj partnerskog odnosa između građana i lokalnih vlasti. Prema Članku 3. tog Zakona: "Lokalna samouprava se organizira i vrši u općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave i provode ju organi jedinica lokalne samouprave i građani u skladu sa Ustavom, zakonom i statutom jedinice lokalne samouprave". Članak 39. Zakona regulira javnost rada na način koji garantira uspostavljanje mehanizama za efektivan politički nadzor. Najvažniji propisi vezani za sudjelovanje građana su sadržani u poglavlju IX, koje regulira direktno sudjelovanje građana u procesu donošenja odluka, te poglavlju VI, koje regulira pitanja samouprave u zajednici.

Pravni temelj za razvoj partnerstva se može naći i u drugim zakonskim propisima. Na primjer, Zakon o javnim nabavkama BiH (Službeni glasnik BiH, 49/04) u Članku 7. obvezuje tijelo koje provodi proceduru nabavke osnovati komisiju, dopuštajući osobama van ugovornih strana da budu članovi komisije, pa je na taj način moguće razviti partnerski odnos sa građanima u okviru tog segmenta rada lokalnih vlasti.

Sve pobrojane zakonske odredbe su već ugrađene u Statut općine i Poslovnik o radu OV ili je u toku usklađivanje tih akata s odgovarajućim najnovijim zakonskim odredbama.

Tipovi partnerstva i fokus strategije partnerstva

Što se tiče lokalne uprave, obično se definiraju tri oblika partnerstva i to:

- javni sektor – javni sektor
- javni sektor – privatni sektor
- javni sektor – građani

Partnerstvo između javnog sektora i građana je predmet ovog dokumenta i u skladu je s nastojanjima da se ostvari partnerstvo kao najviši razina interakcije između lokalnih vlasti (javni sektor) i civilnog društva (građani) na općinskoj razini.

Potencijalni partneri i njihova uloga

U razvoju partnerstva koje se odnosi na uspostavljanje standarda u pružanju usluga, lokalna vlast može zajednički djelovati s pojedinim građanima, kao i formalnim ili neformalnim grupama građana (korisnicima pojedinih usluga).

Za partnerstva u provođenju općinskih zadataka i odgovornosti na lokalnoj razini potencijalni partneri iz sektora građanskog društva su:

- a) Nevladine organizacije (NVO);
- b) Udruge građana i neformalne skupine građana;
- c) Građani pojedinci;
- d) Mjesne zajednice.

Potencijalni partneri iz javnog sektora za partnerstva na lokalnim razinama:

- a) Općinska izvršna vlast (Načelnik općine i pojedine općinske Službe);
- b) Općinsko Vijeće;
- c) Općinske ustanove i institucije (Centar za socijalni rad, škole i vrtići, komunalna poduzeća i dr. javne ustanove - JU Coming, JU Radio Široki Brijeg...).

Promocija partnerstva

Glavni poticaji za partnerstvo najbolje doprinose spoznaji i promoviranju koristi od partnerstva, a oni su sljedeći:

Uključenje u proces donošenja odluka (Da se čuje glas): Uključujući građane u proces donošenja odluka na općinskom nivou, oni dobivaju priliku izreći svoja razmišljanja i utvrditi prioritete u vezi s procesom uspostavljanja standarda u pružanju usluga i provedbi općinskih zadataka i odgovornosti. Od suštinskog je značaja promovirati uključenje građana tijekom identifikacije problema, s ciljem osiguranja njihove posvećenosti donošenju odluka o budućim projektima u općini.

Podjela odgovornosti: Na taj način lokalne vlasti dijele odgovornost za razvoj lokalne zajednice i planiranje sa svojim građanima. To povećava zadovoljstvo građana politikom lokalne uprave, jer ona odražava potrebe građana i na tako čini da i građani snose dio odgovornosti za aktivnosti koje se odigravaju na lokalnom nivou. Ova specifičnost čini razliku između principa partnerstva i koncepta sudjelovanja građana, tako što uključivanje građana diže na razinu i odgovornosti građana.

Legitimnost: Pod ovim se podrazumijeva da lokalna uprava kroz partnerstvo može povećati svoju legitimnost, jer uključivanje građana u proces donošenja odluka na lokalnoj razini povećava demokratske ovlasti date od strane građana za specifične projekte, kao i ovlasti lokalnoj upravi uopće.

Transparentnost: Princip partnerstva može povećati i transparentnost u radu lokalnih vlasti. Pošto su građani uključeni u proces donošenja odluka i proces provedbe projekta, općina pokazuje otvorenost koja građanima može dati bolji uvid u rad i funkcioniranje njenih predstavnika.

Vlasništvo: Ovi procesi povećanog demokratskog sudjelovanja građana na lokalnoj razini mogu pomoći u promoviranju osjećaja vlasništva među građanima, odnosno osjećaja odgovornosti za aktivnosti u Općini i aktivno sudjelovanje u tim aktivnostima.

Obostrane prednosti (Dodatna stručnost / Ušteda troškova / Podrška specifičnim grupama): Za lokalnu upravu, uključenje građana prema njihovim specifičnim sposobnostima može biti od pomoći. Građani sa stručnim ili posebnim sposobnostima mogu pomoći u planiranju i provedbi projekta. Na taj način općina može uštediti sredstva koja bi inače bila potrošena. S druge strane, pruža se podrška stručnosti građana, a građani kao pojedinci ili putem udruženja građanskog društva ohrabruju se u svom radu.

Zadovoljstvo / Promoviranje / Pozitivna slika: Otvorena suradnja između lokalnih vlasti i građana može dovesti do povećanja zadovoljstva građana onim što je urađeno u Općini. Kroz ocjenu projekta građani dobivaju priliku ponovno iskazati svoje mišljenje i dati komentar na provedbu projekta. Lokalna uprava time u javnosti promovira pozitivnu sliku o svome radu.

Dodatna vrijednost / Povjerenje: Svi ovi vidovi partnerstva mogu dodatno doprinijeti međusobnom razumijevanju i ciljevima u općinskim poslovima, kao i osjećaju ostvarivanja ciljeva zajedničkim snagama. Ovo može doprinijeti i povećanju povjerenja građana u lokalne vlasti i lokalne strukture uopće.

III. TEMELJNI VIDOVI PARTNERSTVA NA LOKALNOJ RAZINI

Dva su temeljna vida partnerstva na lokalnoj razini, odnosno dvije vrste partnerstva u odnosu na djelokrug rada i nadležnosti lokalne samouprave:

- 1) Partnerstvo u provedbi općinskih zadataka i odgovornosti, i
- 2) Partnerstvo u utvrđivanju standarda u pružanju usluga.

Partnerstvo u provedbi općinskih zadataka i odgovornosti - područja u lokalnoj upravi otvorena za partnerstvo

Partnerstvo između građana i lokalnih vlasti u provedbi općinskih zadataka i odgovornosti kroz zajednički doprinos i podjelu odgovornosti moguće je u slijedećim područjima od važnosti za cjelokupan razvitak naše Općine:

- Gospodarski razvitak;
- Demokratizacija;

- Društveni razvoj, socijalna pomoć i kultura;
- Životna sredina;
- Infrastruktura.

Gospodarski razvitak:

Daljnji ukupni gospodarski razvitak naše lokalne zajednice dobrim dijelom je uvjetovan ispravnim planiranjem i promocijom poslovnih mogućnosti. Boljoj promociji gospodarskih potencijala općine Široki Brijeg mogu doprinijeti raznoliki oblici partnerstava lokalnih vlasti i lokalnih NVO-a. Dodatne aktivnosti mogu uključivati partnerstvo između lokalnih poslovnih udruženja i lokalnih vlasti, s ciljem povećanja kapaciteta građana da osiguraju zaposlenje (npr. osiguravanje mogućnosti stažiranja, organiziranje prekvalifikacija radne snage i dr.).

Demokratizacija:

Bilo koja aktivnost koja pospješuje sudjelovanje građana, transparentnost i odgovornost lokalnih vlasti je prikladna za partnerstvo u sferi demokratizacije. Pri tome je važno što skorije postići i potpisati Sporazum između lokalne vlasti i nevladinih organizacija na osnovama zajedničkih vrijednosti koje ostvaruju nevladin i javni sektor. Sporazum će omogućiti uspostavu jasne, efikasne i transparentne procedure međusobne suradnje i partnerstva NVO-a i lokalne vlasti.

Socijalni razvoj, socijalna pomoć i kultura:

Partnerstvo u ovoj oblasti bi podrazumijevalo aktivnije uključivanje građana u različite vidove pomoći socijalno ugroženim kategorijama, starim i iznemoglim osobama, djeci, ovisnicima, itd. Posebno je potrebno zajednički raditi na poticanju i educiranju građana o potrebi i načinu reagiranja na uočene potrebe pojedinaca iz svoje okoline koji su ugroženi na bilo koji način.

Raznovrsne partnerske aktivnosti na polju kulture i kulturnih manifestacija su i do sada bile dosta zastupljene na području naše Općine. Zajedničkim aktivnostima građana i lokalnih vlasti kroz projekte njegovanja i očuvanja kulturnog naslijeđa, projekte organiziranja različitih kulturnih manifestacija i kroz razne druge projekte iz ove oblasti kontinuirano će se obogaćivati kulturni život na lokalnoj razini..

Životna sredina:

Udruženja građana za zaštitu i unaprjeđenje životne sredine i lokalna vlast trebaju zajednički raditi na izradi Lokalnog ekološkog akcionog plana (LEAP) i na realizaciji niza projekata iz oblasti ekologije (npr. educiranje mladih o zaštiti životne sredine, aktivnosti čišćenja parkova, vodotoka, divljih deponija otpada i dr.).

Infrastruktura:

Partnerstvo u izgradnji lokalne infrastrukture je do sada najzastupljeniji oblik partnerstva lokalnih vlasti i građana. Tako je i na području općine Široki Brijeg gdje je već realizirano ili se provodi niz projekata izgradnje lokalnih cesta, sustava vodoopskrbe i sličnih projekata u kojima lokalna vlast i građani zajednički rade i daju svoj doprinos kroz novčana sredstva, tehničku pomoć i kroz rad. Donošenjem ovog dokumenta će se jasno definirati procedure oko odabira i realizacije tih projekata što će partnerstvo u ovoj sferi podići na još veću razinu.

Partnerstvo u utvrđivanju standarda u pružanju usluga - moguće oblasti za partnerstva

- Administrativne procedure;
- Socijalne mjere i provođenje socijalne politike;
- Komunalne djelatnosti i infrastruktura;
- Informiranje javnosti i konsultacije;
- Usluge koje pruža ugovorena treća strana.

Administrativne procedure:

Uspostavljanje standarda u administrativnim procedurama je primjer partnerstva između lokalne vlasti i građana. U ovom slučaju partnerstvo bi se sastojalo od redovitog ispitivanja o zadovoljstvu građana općinskim administrativnim procedurama i odgovarajućoj reakciji lokalnih vlasti u poboljšanju standarda u pružanju usluga s ciljem ispunjenja očekivanja građana. Ispitivanje zadovoljstva građana mogu pokrenuti obje strane, a isto važi i za predlaganje mjera za poboljšanje. Ipak je na lokalnoj vlasti odgovornost da organizira učinkovitiji sustav pružanja usluga građanima u skladu s potrebama i sugestijama građana.

Socijalne mjere i provođenje socijalne politike:

Uspostavljanje standarda o ovoj oblasti je vezano za poboljšano izvršavanje redovitih obveza lokalne vlasti u provođenju socijalnih mjera i socijalne politike na lokalnoj razini. Tu spadaju sve vrste pomoći koje Općina osigurava pojedinim kategorijama stanovništva, sufinanciranje školskih i predškolskih ustanova, subvencioniranje prijevoza školske djece, stipendiranje studenata i sl. Reakcija lokalne vlasti u smislu poboljšanja kvaliteta bi predstavljala korake poduzete nakon dobivanja mišljenja građana kroz istraživanje javnog mnijenja, otvorenog prijedloga ili putem nekog drugog mehanizma.

Komunalne djelatnosti i infrastruktura:

I u sferi komunalnih djelatnosti i komunalne infrastrukture za čije funkcioniranje je sukladno propisima nadležna Općina treba se i može uz podršku građana znatno povećati razina postojećih usluga (čišćenje javnih površina, odvoz smeća, javna rasvjeta). Također je nužno i širenje tih djelatnosti na sada nedostajuće javne usluge i sadržaje.

Informiranje javnosti i konsultacije:

Informiranje javnosti i konsultacije s građanima je oblast u kojoj poboljšanje u pružanju usluga znači povećanje i kvaliteta i kvantiteta informacija koje se prenose građanima. Uspostava efikasnih mehanizama informiranja i konsultacija s građanima trajan su zadatak lokalne vlasti. U skladu s tim je i uspostavljanje standarda o javnim raspravama (npr. o proračunu, o razvojnim i drugim planovima, ili o pojedinim značajnijim projektima) i izvještavanje građana o tim javnim raspravama.

Usluge koje pruža ugovorena treća strana:

Ovdje ključnu točku predstavlja reagiranje lokalne vlasti u smislu poboljšanja standarda na temelju izraženog mišljenja građana o kvalitetu usluga koje pruža ugovorena treća strana (npr. prijevoz učenika). To reagiranje se može provesti putem novih tenderskih uvjeta, izmjene ili poništenja postojećih ugovora, a sve u cilju udovoljenju zahtjevima građana.

IV. PROCES PARTNERSTVA

Partnerstva između građana i lokalnih vlasti koja su sada zastupljena u općini Široki Brijeg odvijaju se po raznim pitanjima i na raznim projektima, a najviše s mjesnim zajednicama ili pojedinim naseljima unutar mjesnih zajednica na projektima lokalne infrastrukture. Međutim, ovakva partnerstva najčešće se odvijaju poduzimanjem pojedinačnih inicijativa i aktivnosti koje su usmjerene na rješavanje identificiranog problema. Pri tome nedostaje odgovarajuća procedura i prethodno definiranje cjelovitog procesa.

Stoga ovo predstavlja koncept partnerstva kojim se želi razviti partnerstvo između građana i lokalnih vlasti putem cjelovitog projektnog ciklusa koji podrazumijeva četiri faze:

1. Identificiranje problema,
2. Izrada akcijskog plana,
3. Provedba akcijskog plana,
4. Nadgledanje i ocjenjivanje provedenog akcijskog plana.

1. Identificiranje problema

Prvi korak (I faza) u institucionaliziranom procesu partnerstva se fokusira na zajedničko identificiranje problema koji se treba riješiti kroz partnerstvo. Pri tome se konkretan problem odnosno potreba može identificirati na više načina:

- Konzultacijama u već uspostavljenim tijelima (poput PPOR - Povjerenstva za planiranje općinskog razvitka koje se nameće kao nezaobilazno tijelo u zajedničkoj identifikaciji problema jer predstavlja okvir za proces konzultacija između građana i lokalnih vlasti.) ili redovitim sastancima lokalnih vlasti u mjesnim zajednicama, javnim raspravama o proračunu, itd.);
- Kada jedna strana preuzima inicijativu predstaviti određeno pitanje kao problem, a druga strana se složi – čak i bez prethodne interakcije ovo se može opisati kao konzultacija ili dijalog (npr. građani jedne mjesne zajednice šalju pismo načelniku općine u kojem iznose svoj problem, a zatim se načelnik složi sa izloženim, bez stavljanja tog problema u zvanično razmatranje);
- Istraživanje javnog mnijenja koje provode lokalne vlasti – u ovom slučaju lokalne vlasti vrše ispitivanje da bi utvrdili vide li građani određeno pitanje kao problem (npr. neefikasnost općinske administrativne službe) i preuzimaju dalje odgovarajuće korake u skladu sa mišljenjem građana.

Bez obzira na to koja procedura se primjenjuje za zajedničku identifikaciju problema, partnerstvo se u ovoj fazi uvijek ogleda kroz slijedeće:

- a) utvrđivanje zajedničke vizije (potreba da se riješi identificirani problem),
- b) sve strane iskazuju spremnost dijeliti odgovornost za odabir jednog problema kao prioritarnog nad ostalim problemima,
- c) spremnost na moguće konzultacije i kompromise koje bi trebalo ostvariti prije donošenja konačne odluke.

2. Zajednička izrada akcijskog plana

Ovaj korak se odnosi na izradu akcijskog plana koji ima za cilj riješiti zajednički identificiran problem putem sudjelovanja svih partnera i njihovog doprinosa.

To jeste vid partnerstva, pošto obje strane sudjeluju u procesu donošenja odluka i dijele odgovornost za konačni rezultat u ovoj fazi, a on bi trebao biti – kvalitetan akcijski plan.

Zajednička povjerenstva ili mješovite radne grupe predstavljaju osnovni mehanizam za ostvarivanje partnerstva u ovoj fazi. Dok PPOR treba promatrati kao najvažnije tijelo odgovorno za preuzimanje ovih aktivnosti, druga slična tijela su također od značaja. Važno je naglasiti da će razina doprinosa svakog partnera varirati u ovisnosti od prirode problema i razine stručnosti potrebnog za njegovo rješavanje pa u skladu s tim jednak doprinos nije uvjet.

3. Provedba akcijskog plana

Provedba akcijskog plana je zajednička što podrazumijeva sudjelovanje svih partnera, ali ne pretpostavlja njihov jednak doprinos ovoj aktivnosti.

Partneri su odgovorni za realizaciju aktivnosti u skladu sa zajednički dogovorenim akcijskim planom i odgovorni su za rezultate.

Važno je naglasiti da razina doprinosa svakog od partnera može varirati u ovisnosti od prirode aktivnosti koja se provodi, njenog intenziteta i razine stručnosti koju njena provedba zahtijeva. Pored toga, doprinos provedbi aktivnosti se može dati u različitim oblicima i podijeliti na osnovu različitih kriterija koji ne moraju utjecati na status partnerstva jer Partnerstvo ne mora podrazumijevati jednak doprinos u svim mogućim vidovima. U provedbi se mogu uključiti i vanjski suradnici koji mogu dati dodatni doprinos svojim kapacitetima i stručnim znanjima.

4. Nadgledanje i vrednovanje provedbe akcijskog plana

Ova faza projektnog ciklusa podrazumijeva mehanizme kojima će se zajednički nadgledati provedba akcijskog plana i ocijeniti njegov utjecaj odnosno rezultat. Ti mehanizmi mogu biti:

- Mješovita povjerenstva koja će nadgledati i ocjenjivati provedene aktivnosti,
- Istraživanje javnog mnijenja,
- Izvješćivanje.

Partneri koji su zajednički identificirali problem, izradili akcijski plan za rješavanje tog problema i zajednički proveli taj akcijski plan, zajednički će i nadgledati provedbu akcijskog plana i ocijeniti njegov utjecaj i rezultate. To je primjenjivo i jednako važno kada je ugovorena treća strana za provedbu akcijskog plana. Ovaj korak bi bio od suštinskog značaja za sve druge partnerske aktivnosti jer će poboljšati održivost prakse partnerstva i povećati međusobno povjerenje. Također, ova aktivnost pojačava zajedničku odgovornost svih strana uključenih u partnerstvo i dalje promovira transparentnost u lokalnoj zajednici (izvješća o završenim projektima prezentirati javnosti).

Za lakše savladavanje sva četiri opisana koraka (faze) u praksi će se najčešće koristiti unaprijed zadane forme (preporučeni obrasci). Ti obrasci mogu biti različiti za pojedine programe, ali uvijek što jednostavnije forme radi lakšeg popunjavanja i same primjene u praksi.

U dodatku dokumenta su za ove svrhe ponuđeni obrasci koji se mogu po potrebi mijenjati i tako prilagoditi konkretnim situacijama i potrebama:

- Obrazac br.1 - prijava odnosno obrazac za kandidiranje projekta;*
- Obrazac br.2 - izrada akcijskog plana;*
- Obrazac br.3 - provedba akcijskog plana;*
- Obrazac br.4 - nadzor i ocjenjivanje provedbe odnosno realizacije projekta.*

V. MEHANIZMI ZA PROCES PARTNERSTVA

Mogući su različiti mehanizmi za svaku pojedinu fazu partnerstva, a ovdje su navedeni neki koji će najčešće biti zastupljeni:

Mehanizmi za zajedničku identifikaciju problema mogu biti sve vrste javnih skupova (zborovi građana, javne rasprave, neformalni susreti s građanima), inicijative mjesnih zajednica, građanske inicijative, koordinativni sastanci sa građanskim grupama i sl.

Mogući mehanizmi za zajedničku izradu akcijskog plana najčešće su zajednička povjerenstva, mješovite radne skupine po pojedinim temama (nakon identificiranja problema), koordinacijski sastanci sa zainteresiranim skupinama i slični, konkretnoj situaciji prikladni mehanizmi.

Zajednička provedba akcijskog plana moguća je na razne načine, prije svega sudjelovanjem samih građana ili građanskih skupina u financiranju i provedbi projekta, korištenjem stručnih i fizičkih kapaciteta, sudjelovanjem u raznim odborima i provedbenim tijelima te korištenjem drugih resursa.

Preporučeni mehanizam za zajedničko nadgledanje i vrednovanje provedbe (evaluacija) akcijskog plana i partnerskih aktivnosti je sudjelovanje predstavnika građana ili interesne skupine građana (predstavnik podnositelja projekta) u radu mješovitog tijela za nadzor i ocjenjivanje uz zajedničko sačinjavanje evaluacijskog izvješća. Po potrebi trebaju biti uključeni i ostali akteri u projektu.

VI. KRITERIJI ZA PARTNERSTVA I PROCEDURE ZA PRIJAVLJIVANJE I ODABIR

Prethodno opisani mehanizmi trebaju uključivati kriterije kao što su kriteriji za odabir područja partnerstva, kriteriji za selekciju ili odabir partnera, financijski kriteriji, volonterstvo i dr.

Kriteriji za odabir područja partnerstva:

- Korist za širu zajednicu,
- Dio općinskih strateških razvojnih ciljeva,
- Posebne (hitne ili specifične) potrebe zajednice ili građanskih grupa.

Kriteriji za odabir partnera:

- Ugled i stečeni kredibilitet,
- Legitimnost i autoritet,
- Kapacitet za doprinos,
- Pouzdanost i posvećenost.

Kriteriji za partnerstvo – financirano ili dobrovoljno:

- U kojem slučaju partnerstvo treba biti financirano,
- U kojem slučaju može biti dobrovoljno,

Organizacije građanskog društva mogu dati značajan doprinos partnerstvu dobrovoljnim radom svojih članova. To će doprinijeti povećanju njihovog kredibiliteta i povećanoj podršci zajednice, a lokalna vlast će povećati efektivnost u rješavanju problema.

Proračunski i financijski aranžmani:

- Koliko utjecaja građansko društvo ima na proračun za partnerske aktivnosti,
- Uključivanje stavke za partnerske aktivnosti u proračun,

Ovi kriteriji i dodatni po potrebi trebaju biti predloženi kao sastavni dio javnih poziva ili natječaja za dobivanje sredstava za realizaciju projekata koje raspisuje Načelnik općine.

Procedure za prijavljivanje, odabir i izvješća o provedbi projekata:

Općina će izraditi i osigurati dostupnost obrasca za prijavu (iniciranje) partnerskih aktivnosti i projekata. Popunjen prijavni obrazac projekta dostavlja se u dva primjerka nadležnom službeniku općine Široki Brijeg. Na jednom primjerku podnositelju će biti potvrđen primitak projekta. Prijedlozi projekata pristigli po javnom pozivu ili raspisanom natječaju će se razmatrati u skladu s objavljenim procedurama.

Svi ostali prijedlozi i inicijative biti će prikupljeni kontinuirano i periodično po potrebi razmatrani od strane nadležnih općinskih službi i radnog tijela za partnerstvo s građanima.

Tijelo za nadzor i ocjenu pojedinog projekta će na odgovarajućem obrascu sačiniti izvješće o provedbi projekta te takvo izvješće dostaviti u spis tog projekta. Na temelju kompletiranih spisa o završenim projektima radno tijelo za partnerstvo s građanima periodično sačinjava odgovarajuća izvješća koja dostavlja Općinskom vijeću i javnosti.

Proračun i financiranje:

Građansko društvo treba imati utjecaj na predviđanje novčanih sredstava za partnerske aktivnosti već pri izradi i donošenju godišnjeg Proračuna Općine. U narednom periodu kada će se primjenjivati ovaj dokument, ovisno od oblasti u kojoj se partnerstvo provodi, treba procijeniti da li provođenje pojedine partnerske aktivnosti zahtijeva posebnu stavku u Proračunu Općine ili financiranje može biti iz drugih već postojećih proračunskih stavki.

VII. TIJELO ZADUŽENO ZA PARTNERSTVO

Zadaci i odgovornosti tijela zaduženog za partnerstvo

Radno tijelo za partnerstvo s građanima je formirano prvenstveno s ciljem izrade dokumenta o partnerstvu lokalne vlasti i građana što će voditi ka poboljšanju postojećih i uvođenju novih praksi partnerstva s građanima. To tijelo će ujedno pripremati i predlagati izmjene i dopune Strategije partnerstva kao ključnog dokumenta Općine u oblasti suradnje s građanima.

Radno tijelo će, kako je i predviđeno ovim dokumentom periodično razmatrati prispjele prijedloge projekata i druge inicijative, po potrebi konzultirati Povjerenstvo za provedbu i nadzor strategije razvitka Općine, a usuglašene prijedloge aktivnosti i projekata prosljeđivati dalje prema relevantnim općinskim službama i djelovati konzultativno u daljem tijeku procesa.

Radno tijelo za Partnerstvo s građanima je stalno tijelo kojeg imenuje Općinsko vijeće na mandatno razdoblje Vijeća. O pitanjima iz svoje nadležnosti radno tijelo će odlučivati većinom glasova svih članova.

U svome radu Radno tijelo za partnerstvo s građanima posebno će surađivati s Općinskim načelnikom i Općinskim službama, Općinskim vijećem, mjesnim zajednicama, udruženjima građana, medijima i drugim za ovo područje relevantnim subjektima.

Sastav tijela zaduženog za partnerstvo

Radno tijelo za partnerstvo broji pet članova, od čega su dva člana iz reda izvršne administracije, dva člana iz reda civilnog društva , a jedan iz reda vijećnika.

Dva člana iz reda izvršne administracije predlaže Načelnik, dva člana iz reda civilnog društva predlaže nevladin sektor ili nevladine organizacije, a Vijeće predlaže svog člana.

BOSNA I HERCEGOVINA

**FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA**

OPĆINA ŠIROKI BRIJEG

- OPĆINSKO VIJEĆE -

**- RADNO TIJELO ZA PARTNERSTVO
S GRAĐANIMA -**

P R E D S J E D N I K ,

Andrija Kraljević, v. r.

Broj: RTPG-2/08.

Široki Brijeg, 07.3.2008. godine

